

INTER-AGENCY COMMON FEEDBACK PROJECT

संरक्षण सम्बन्धी समुदायको बुझाइको प्रतिवेदन – दोलखा

अगस्त २०१६

अनुसन्धान विधि

समुदाय बुझाई सर्वेक्षण सम्पन्न गर्न १४ वटा प्रभावित जिल्लाका ८४ समुदायका आगुवा कार्यकर्ताहरु (सीएफएहरु) र १२ जिल्ला समन्वयकर्ताहरुलाई तीन दिनसम्मा सर्वेक्षण प्रश्नावली र अध्ययनका विभिन्न पक्षहरु सम्बन्धमा तालिम प्रदान गरिएको थियो। प्रत्येक चराणमा भुकम्प प्रभावित १४ जिल्ला मध्ये हरेकबाट १५० जनाका दरले जम्मा २१०० प्रतीक्रियादाताहरुको नमुना आकारमा सर्वेक्षण गरिएको छ सबै तथ्यांक संकलन कोबो टुलबक्स प्रायोग गरी मोबाईल फोन मार्फत सम्पन्न गरिएको छ।

नमुना छनोट

यो आध्ययनले गोला प्रथाद्वारा र्याण्डम स्याम्पलिड गरी गाविस तथा नगरपालिकाहरुको छनोट गर्दछ। गाविस तथा नगरपालिकाहरुको सुची मध्येबाट सीएफएहरुले सापेक्षिक रूपमा पहुँचयोग्य हुनेगरी चारवटा गाउँ बिकास समिति (गाविस)हरु (ग्रामीण नमुना) र एउटा नगरपालिका (शहरी नमुना) छनोट गर्नेछन। नगरपालिका नभएका जिल्ला (जस्तै रसुवा)मा नगर वरिपरिको नमुना क्षेत्रका रूपमा जिल्ला सदरमुकाममा तीनवटा वडाहरु गोला प्रथा माध्यमवाट छनोट गरिएका छन् र हरेक वडामा दशजना प्रतिकृयादाताहरुमा सर्वेक्षण गरिएको छ।

यो नमुना छनोटका आधारमा केही सिमाहरु हुने कुरा स्वीकर गर्नु पर्ने हुन्छ। गाविस छनोट गोला प्रथा माध्यमवाट हुने भए पनि पहुँच हुन नसक्ने क्षेत्रहरुमा रहेका समुदायहरुवाट सुझाव संकलन गर्दैन; यो सुझाव सर्वेक्षण गरिएको क्षेत्रवाट संकलन गरिएको भन्दा फरक हुन वा नहुन पनि सक्छ। यसका अतिरिक्त नमुना आकारले १४ वटा जिल्ला भरीको राष्ट्रिय स्तरको प्रतिनिधित्व प्रदान गर्ने भए पनि जिल्ला स्तरमा यसलाई सांकेतिक रूपमा मात्र लीन सकिनेछ।

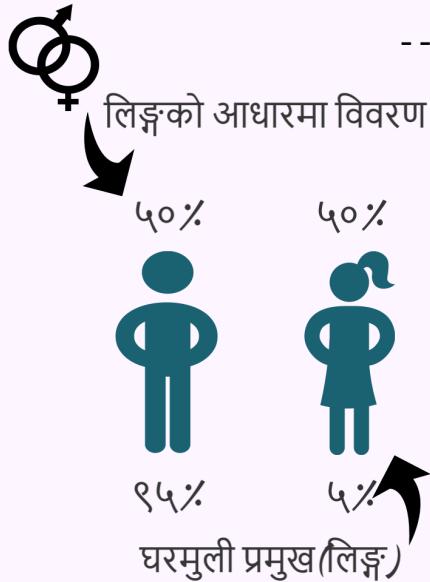
घरधुरी र प्रतिकृयादाताहरुको छनोट

छनोट गरिएका गाविस /नगरपालिका/ जिल्ला सदरमुकामका वडाहरुमा आइपुगदा सिएफएहरुले व्यक्तिगत आन्तर्वाता प्रकृयालाई सुरुवात गर्न बिद्यालय, मन्दिर वा चौतारा जस्ता प्रवेश बिन्दुहरुको पहिचान गर्छन्। पहिचान गरिएका प्रबेश बिन्दुवाट आन्तर्वाताको सुरुवात गर्ने आधारका रूपमा कलम घुमाउने तरिकालाई आपनाउने छन्। कलमको दिशाको पहिलो घरमा सर्वेक्षण गरिने छ र प्रत्येक वडामा दशवटा घरहरुमा सर्वेक्षण सम्पन्न नहुँदासम्मा पहिले सर्वेक्षण गरिएको घरवाट दुईवटा घरलाई छोड्ने प्रकृयालाई अपनाइने छ। अस्थायी आश्रयस्थलहरुलाई पनि नियमित घरधुरी नमुनाको हिस्साका रूपमा लिइने छ।

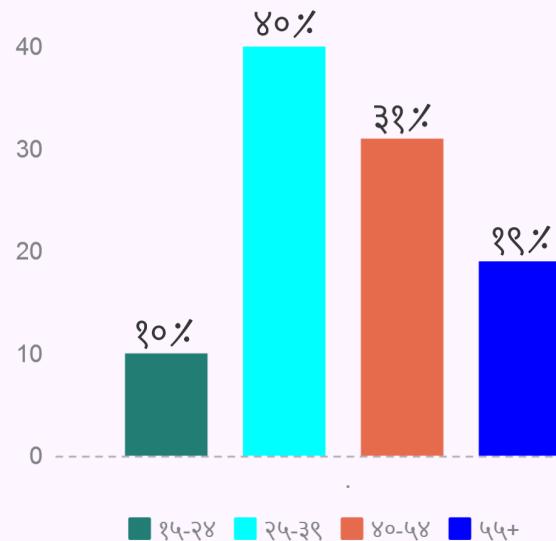
घरधुरीमा पुगिसके पछि सिएफएबाट सर्वेक्षणका समयमा घरमा उपस्थित १५ बर्ष वा सो भन्दा बडी उमेरका प्रतिकृयादाताहरुको समुह मध्येबाट एकजन व्यक्तिसँग आन्तरवाता लिइनेछ। नमुना जनसंख्याका हिसाबले विविधतायुक्त हुने तथा सर्वेक्षण क्षेत्रको जनसंख्या प्रतिविम्बित गर्ने सुनिस्चित गर्न गणकहरुले हरेक घरमा विभिन्न उमेर समुह तथा लिङ्का प्रतिकृयादाताहरुको छनोट गर्नेछन।

दोलखा

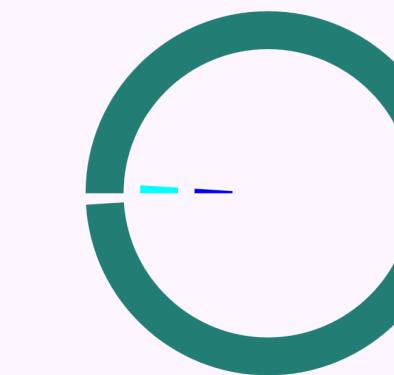
कुल सर्वेक्षण संख्या: १५०

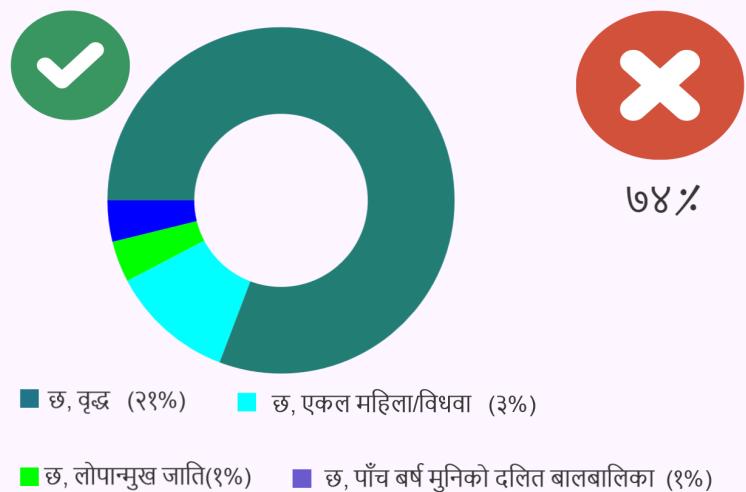
उमेरका आधारमा विवरण :

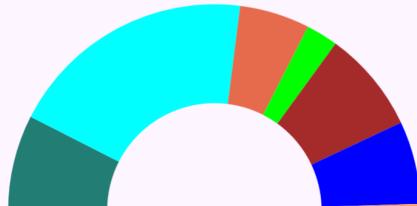
भूकम्प पीडित परिचयपत्रको आधारमा विवरण

तपाईं वा तपाइङ्को परिवारसँग सामाजिक सुरक्षा परिचयपत्र छ?

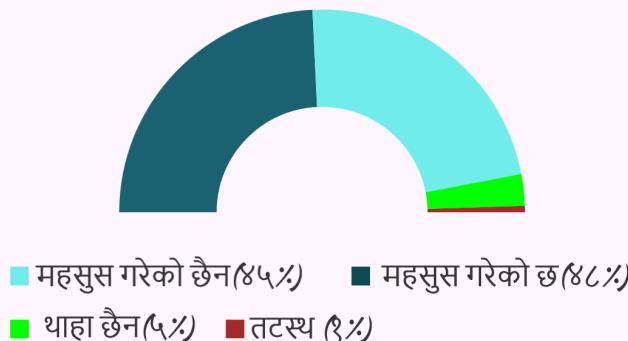
जात / जातीय समूहको आधारमा विवरण

ब्राह्मण (१५%)	क्षेत्री (३९%)	तामाङ (११%)	नेवार (५%)	दलित (१६%)
जनजाती (१३%)	मगर (१%)			

१. तपाईँको गाउँ समाजमा भुक्तम्पको पुनरुत्थान र पुन निर्माण सहायताबारे कुनै तनाव रहेको महसुस गर्नुभएको छ ?

समग्र नतिजा

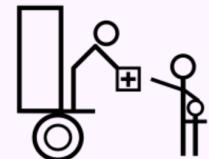

१क. यदी छ भने यस्तो तनाव के कारणले भएको हो ?

पुनर्वासको योजना अभाव (४९%)

सहायता पठनमा ढिलाइ (२०%)

लैंगिक आधारमा विवरण

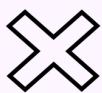

महसुस गरेको छैन (४४%)
महसुस गरेको छ (४९%)

महसुस गरेको छैन (४७%)
महसुस गरेको छ (४७%)

जात तथा जतिका आधारमा विवरण

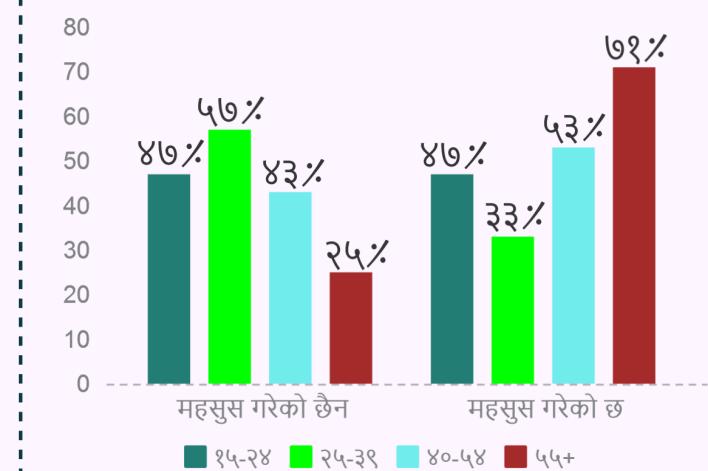

६९% तामाङ, ५५% ब्राह्मण, ५०% दलित, ३७% छेत्री, ३५% जनजाती र २९% नेवार ले गाउँ समाजमा भुक्तम्पको पुनरुत्थान र पुन निर्माण सहायताबारे कुनै तनाव महसुस नगरेको जनाएका छन् ।

७१% नेवार, ५८% छेत्री, ५५% जनजाती, ५०% दलित, ३२% ब्राह्मण र १९% तामाङ ले गाउँ समाजमा भुक्तम्पको पुनरुत्थान र पुन निर्माण सहायताबारे तनाव महसुस गरेको जनाएका छन् ।

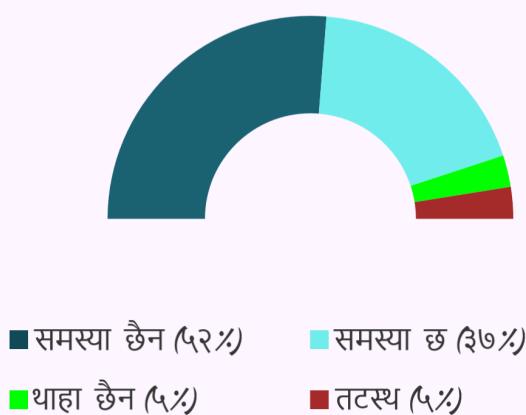
उमेरका आधारमा विवरण

२. तपाइँको घर परिवारमा भूकम्पपछि बालबालिकासँग सम्बन्धित कुनै समस्या छ ?

२क. बालबालिका सम्बन्धी मुख्य दुई समस्या के के हन् ?

समग्र नतिजा

अस्थाई बसोबासमा असुविधा
(भौसम प्रतिकूलता) (५३%)

स्वास्थ्य हेरचाह (३९%)

लैंगिक आधारमा विवरण

समस्या छैन (४९%)
समस्या छ (३७%)

समस्या छैन (५५%)
समस्या छ (३७%)

जात तथा जतिका आधारमा विवरण

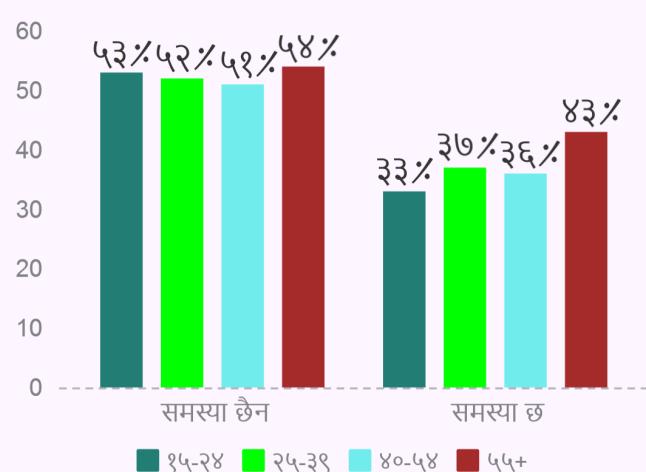

६४% ब्राह्मण, ५९% छेत्री, ५७% नेवार, ५६% तामाङ, ४२% दलित र २५% जनजाती ले घर परिवारमा भूकम्पपछि बालबालिकासँग सम्बन्धित कुनै समस्या नभएको जनाएका छन्।

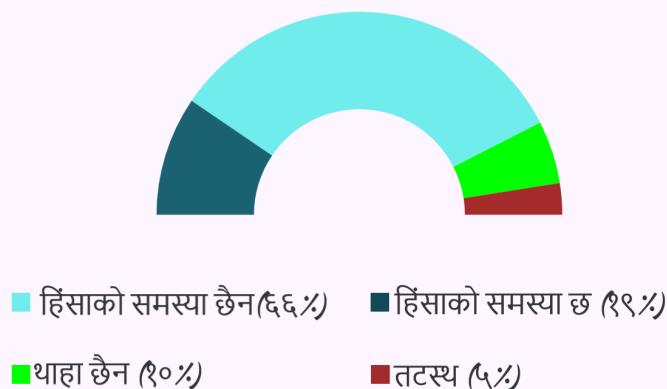
७५% जनजाती, ४३% नेवार, ४२% दलित, ३८% तामाङ, २९% छेत्री र २३% ब्राह्मण ले घर परिवारमा भूकम्पपछि बालबालिकासँग सम्बन्धित समस्या भएको जनाएका छन्।

उमेरका आधारमा विवरण

३. तपाइँको समुदायमा कुनै किसिमको हिंसाको समस्या छ ?

समग्र नतिजा

इक. समुदायको कुन ठाउँमा हिंसाको समस्या देखिएको छ ?

खुला क्षेत्र (२८%)

छिमेक (२५%)

लैंगिक आधारमा विवरण

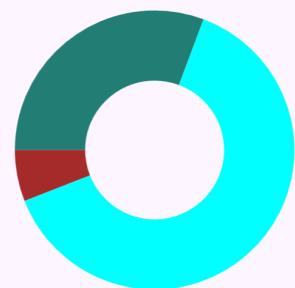

हिंसाको समस्या छैन (६४%)
हिंसाको समस्या छ (२१%)

हिंसाको समस्या छैन (६८%)
हिंसाको समस्या छ (१६%)

इख. यदि हिंसा भएको खण्डमा मद्दत लीन कहाँ जाने भन्ने कुराको जानकारी छ ?

- छ (६४%)
- छैन (३१%)
- तटस्थ(६%)

जात तथा जतिका आधारमा विवरण

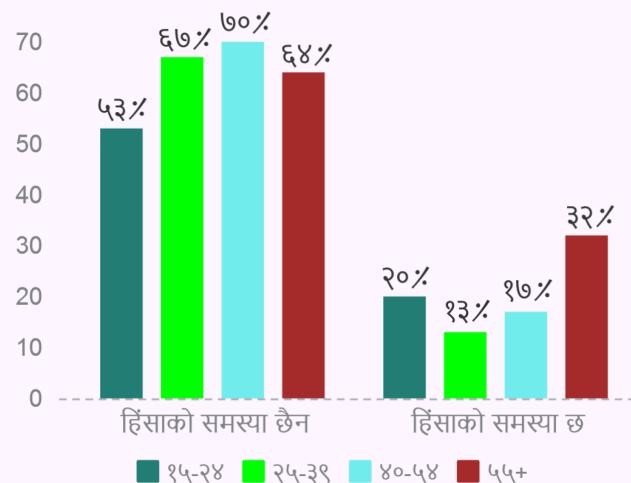

८६% नेवार, ७१% छेत्री, ६८% ब्राह्मण, ६३% तामाङ, ५८% दुलित र ५०% जनजाती ले समुदायमा कुनै किसिमको हिंसाको समस्या नरहेको जनाएका छन् /

५०% जनजाती, २१% दुलित, १४% नेवार तथा छेत्री, १३% तामाङ र ९% ब्राह्मण ले समुदायमा कुनै किसिमको हिंसाको समस्या रहेको जनाएका छन् /

उमेरका आधारमा विवरण

४. तपाईंको गाउँ समाजमा पुन निर्माण सहायता वितरणमा कसैलाई वञ्चित वा विभेद गरिएको छ ?

समग्र नतिजा

- वञ्चित वा विभेद गरिएको छैन (६६%)
- वञ्चित वा विभेद गरिएको छ (१७%)
- थाहा छैन (१७%)
- तटस्थ (१%)

४क. उनीहरूलाई भेदभाव गरिनुको मुख्य दुई कारण के हुनसक्छ ?

संयुक्त परिवार (६५%)

राजनीतिक दलमा आधारित (६२%)

लैंगिक आधारमा विवरण

वञ्चित वा विभेद गरिएको छ (२०%)
वञ्चित वा विभेद गरिएको छैन (८०%)

वञ्चित वा विभेद गरिएको छ (१३%)
वञ्चित वा विभेद गरिएका छैन (८४%)

जात तथा जतिका आधारमा विवरण

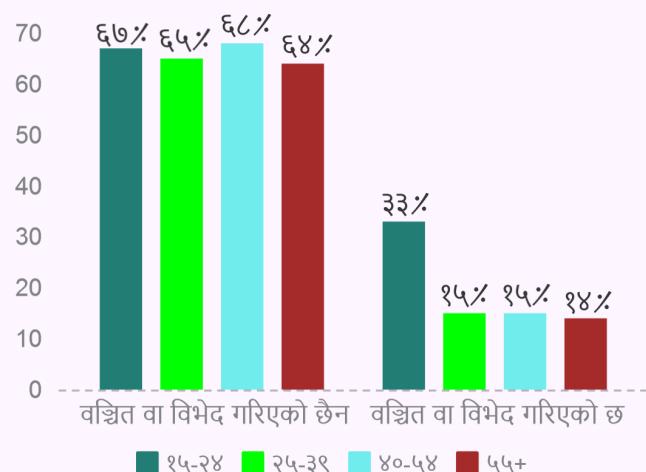

११% ब्राह्मण, ७१% नेवार, ६९% छेत्री, ६७% दलित, ५०% तामाङ र ३५% जनजाती ले गाउँ समाजमा पुन निर्माण सहायता वितरणमा कसैलाई वञ्चित वा विभेद नगरिएको जनाएका छन्

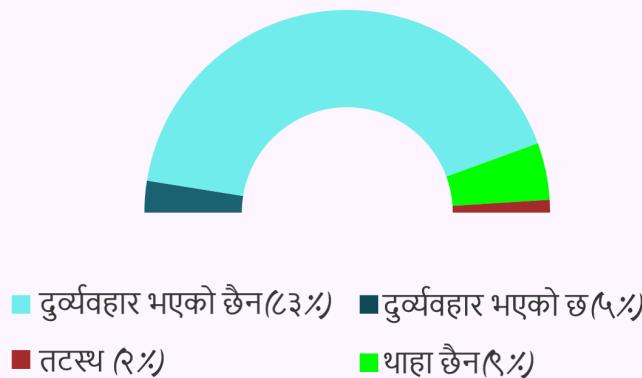
५५% जनजाती, १७% दलित, १४% नेवार, १२% छेत्री, ६% तामाङ र ५% ब्राह्मण ले गाउँ समाजमा पुन निर्माण सहायता वितरणमा कसैलाई वञ्चित वा विभेद गरिएको जनाएका छन्

उमेरका आधारमा विवरण

५. तपाइलाई पुनरुत्थानका क्रममा कुनै किसिमको मौखिक अथवा व्यवहारिक दुर्व्यवहार भएको छ ?

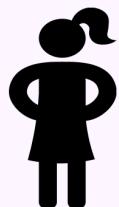
समग्र नतिजा

लैंगिक आधारमा विवरण

दुर्व्यवहार भएको छैन (८१%)
दुर्व्यवहार भएको छ (५%)

दुर्व्यवहार भएको छैन (८५%)
दुर्व्यवहार भएको छ (५%)

जात तथा जतिका आधारमा विवरण

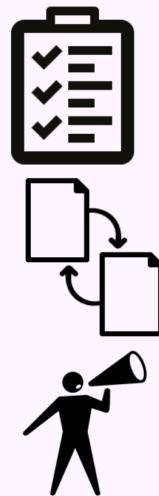

९०% छेत्री तथा जनजाती, ८५% नेवार, ८३% दलित, ८२% ब्राह्मण र ५०% तामाङ ले पुनरुत्थानका क्रममा कुनै किसिमको मौखिक अथवा व्यवहारिक दुर्व्यवहार नभएको जनाएका छन्।

१३% तामांग, १०% जनजाती, ८% दलित र ३% छेत्री ले पुनरुत्थानका क्रममा कुनै किसिमको मौखिक अथवा व्यवहारिक दुर्व्यवहार भएको जनाएका छन्।

५क. यदी दुर्व्यवहार भएको छ भने कसरी ?

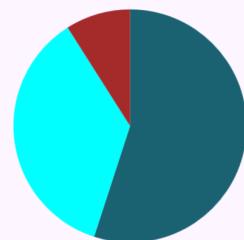

वितरण सूचीमा नाम नराखेर (२७%)

कागजात प्रतिस्थापनमा ढिलाइ गरेर (१८%)

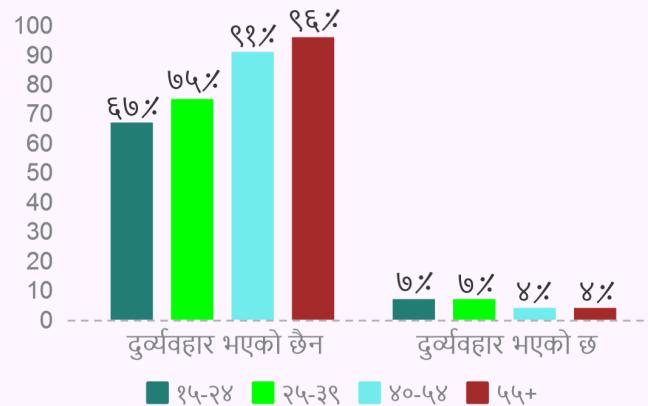
गुनासो नसुनेर (१८%)

५ख. यदी दुर्व्यवहार भएको छ भने त्यसको गुनासो कहाँ गर्न बारे थाहा छ ?

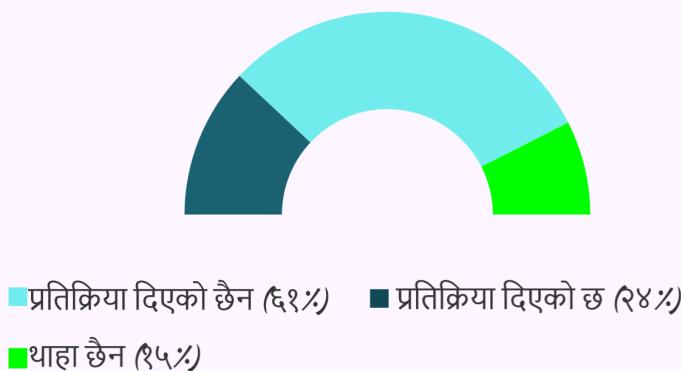
■ छ (नहीं) ■ छैन (हालांकि) ■ तटस्थ

उमेरका आधारमा विवरण

६. तपाइँले सरकारको पुनर्निर्माण प्रक्रयामा प्रश्न सोधर, उजुरी वा असन्तुष्टी जनाएर कुनै प्रैतिक्रिया दिनुभएको छ ?

समग्र नतिजा

दक. तपाइँले सुझाव वा प्रतिक्रिया नदिनको दुईवटा मुख्य कारणहरु के-के हुन्?

मैले भनेर के हुच्च भन्ने लागेर (४७%)

कसैले सुन्ना जस्तो नलागेर (३५%)

लैंगिक विवरण

प्रतिक्रिया दिएको छैन (६०%)
प्रतिक्रिया दिएको छ (२८%)

प्रतिक्रिया दिएको छैन (६३%)
प्रतिक्रिया दिएको छ (२०%)

जात तथा जतिका आधारमा विवरण

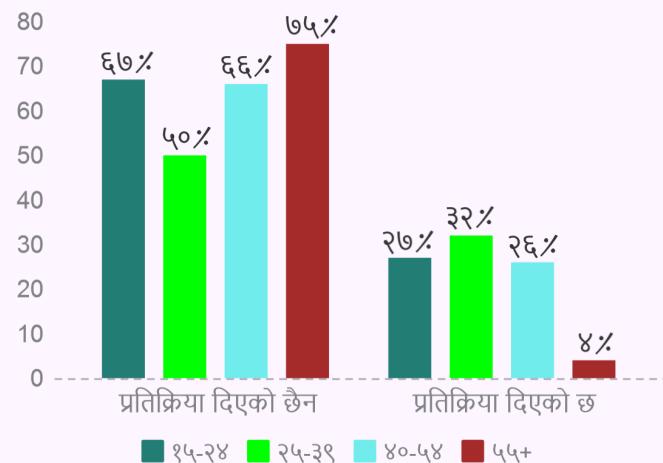

७१% दलित तथा नेवार, ७०% जनजाती, ५९% छेत्री, ५५% ब्राह्मण र ५०% तामाङ ले सरकारको पुनर्निर्माण प्रक्रयामा प्रश्न सोधर, उजुरी वा असन्तुष्टी जनाएर कुनै प्रतिक्रिया दिएका छैनन्।

३६% ब्राह्मण, ३०% जनजाती, २९% दलित, १९% छेत्री, १४% नेवार र १३% तामाङ ले सरकारको पुनर्निर्माण प्रक्रयामा प्रश्न सोधर, उजुरी वा असन्तुष्टी जनाएर कुनै प्रतिक्रिया दिएका छन्।

उमेरका आधारमा विवरण

७. तपाइँले कुनै अन्तरराष्ट्रिय वा राष्ट्रिय गैर सरकारी संस्थालाई पुनर्निर्माण प्रकृयामा प्रश्न सोधेर, उजुरी वा असन्तुष्टी दिएर कुनै प्रतिक्रिया दिनुभएको छ?

समग्र नतिजा

- प्रतिक्रिया दिएको छैन (६९%)
- प्रतिक्रिया दिएको छ (३१%)
- थाहा छैन (१३%)

७क. तपाइँले सुझाव वा प्रतिक्रिया नदिनको दुईवटा मुख्य कारणहरु के -के हुन्?

मैले भनेर के हुन्छ भन्ने लागेर (४१%)

कसैले सुन्ना जस्तो नलागेर (३२%)

लैंगिक आधारमा विवरण

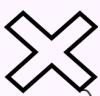

प्रतिक्रिया दिएको छैन (६८%)
प्रतिक्रिया दिएको छ (२१%)

प्रतिक्रिया दिएको छैन (७१%)
प्रतिक्रिया दिएको छ (१५%)

जात तथा जातिका आधारमा विवरण

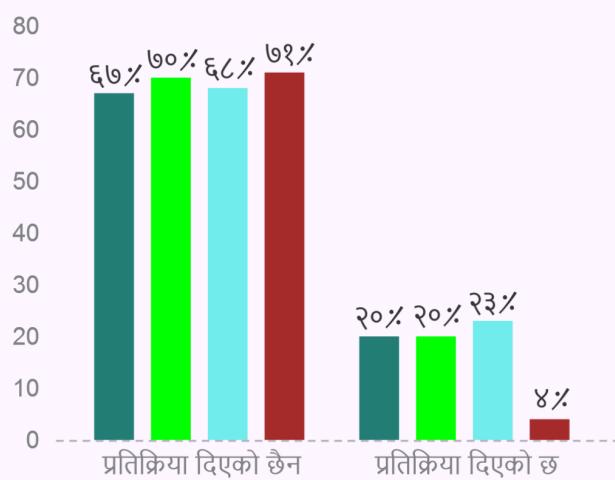

८६% नेवार, ७७% ब्राह्मण, ७५% दलित, ७०% जनजाती, ६९% तामाङ र ६१% छेत्री ले कुनै अन्तरराष्ट्रिय वा राष्ट्रिय गैर सरकारी संस्थालाई पुनर्निर्माण प्रकृयामा प्रश्न सोधेर, उजुरी वा असन्तुष्टी दिएर कुनै प्रतिक्रिया नदिएको जनाएका छन्।

३०% जनजाती, २५% दलित, १८% ब्राह्मण, १७% छेत्री र ६% तामाङ ले कुनै अन्तरराष्ट्रिय वा राष्ट्रिय गैर सरकारी संस्थालाई पुनर्निर्माण प्रकृयामा प्रश्न सोधेर, उजुरी वा असन्तुष्टी दिएर कुनै प्रतिक्रिया दिएको जनाएका छन्।

उमेरका आधारमा विवरण

www.cfp.org.np

